

دانشگاه پیام نور
مرکز تهران
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه جغرافیا

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در
رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

عنوان:

نقش گردشگری در پایداری اقتصادی نواحی روستایی
نمونه موردی: بخش مرکزی شهرستان نوشهر

استاد راهنما:

دکتر سید علی بدری

استاد راهنمای همکار:

دکتر اسدالله دیوسالار

دانشجو:

مهدی حبیبی فیروزکلایی

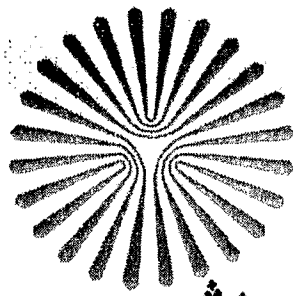
آبان ۱۳۸۶

۹۶۷۹۶

کتابخانه مرکزی دانشگاه پیام نور
تهران

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۴

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۴

دانشگاه پیام نور
پ

تصویب نامه

پایان نامه تحت عنوان:

نقش و جایگاه گردشگری در پایداری اقتصادی نواحی روستایی مطالعه موردی روستاهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر

نمره: ۱۹۱۰۸
درجه: عالی
نویسنده: محمد...

تاریخ دفاع: ۸۶/۰۹/۰۷

اعضای هیات داوران:

هیات داوران مرتبه علمی امضاء

نام و نام خانوادگی

استاد راهنما
استاد مشاور
استاد داور
نماینده گروه

- ۱- آقای دکتر سید علی بدری
- ۲- آقای دکتر اسدالله دیو سالار
- ۳- خانم دکتر نفیسه مرصوصی
- ۴- آقای دکتر سید محمد موسی کاظمی

تقدیم به:

پدر مهربانم و مادرم که الهه بردباری هاست.

برادر، خواهر و داماد عزیزم که همواره مشوق من در این راه بودند و خواهرزاده دلبندم محمد مهدی.

همه دانش آموختگان عرصه علم و دانش.

همه روستاییان زحمتکش خطه سرسبز شمال.

تقدیر

خداوند سبحان را ستایش می‌گویم که نعمت بیان را به انسان ارزانی داشت و قلم را خلق کرد و به واسطه آن ندیده‌ها و نداشته‌ها را به انسان آموخت. خداوندی که به خواندن امر کرد و به نوشتن قسم داد.

حال که به لطف الهی این پایان‌نامه و به تبع آن دوره کارشناسی ارشد به پایان آمده است، بر خود فرض می‌دانم تا از زحمات پدر و مادرم تشکر و قدر دانی کنم. همچنین از تمامی معلمان، دبیران و استادانی که از اولین روز مدرسه تا دانشگاه با بردباری، نوشتن و خواندن را و مهمتر از همه اندیشیدن را به من آموختند، تشکر و قدر دانی کنم. به ویژه از استاد راهنمای گرانمایه جناب آقای دکتر سید علی بدری که همواره راهنما و راهگشای اینجانب در تالیف پایان‌نامه بوده‌اند، تشکر می‌کنم.

از استاد ارجمند، جناب آقای دکتر اسدالله دیوسالار که زحمت استاد مشاور این پایان‌نامه را بر عهده داشته‌اند، سپاسگذاری می‌کنم، همچنین از استادان محترم ناظر که این پایان‌نامه را در خور مطالعه دیدند و با انتقادات و پیشنهادهای سازنده خود، نگارنده را در کاستیها و نارساییهای آن رهنمون کردند. در ضمن از زحمات بی‌دریغ جناب آقای دکتر ناصر علیقلی زاده فیروز جایی که در تمامی مراحل تهیه و تکمیل پایان‌نامه، همواره مشوق و حامی اینجانب بودند، کمال تشکر را دارم. همچنین از زحمات مهندس اسماعیل حبیبی، هادی حبیبی، میر هادی همایون پور، میثم نازکتبار، موسی کلاشی، حسین نجاری، قاسم عمو احمدی، رشید جسور، علی دیو سالار، پیام سیاه پشت، علی اصفهانی، علی مرتضی بیگی، قهرمان کرد، سید مسلم حسینی، علی طلایی، سید رضا حسینی، عبدالله فلاح، رمضان عموزاد، هادی معصومی و بدینوسیله قدر دانی می‌شود.

از تمامی استادان محترم، دکتر مرصوصی، دکتر بابائی، دکتر نظری، دکتر قهرودی، دکتر موسی کاظمی، دکتر علی اکبری، دکتر نجفی، دکتر یزدانی، دکتر جلالیان، دکتر عسگری، دکتر روستایی و ... که در طی دوران تحصیل مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد از محضرشان کسب فیض نمودم قدر دانی می‌نمایم.

در پایان از تمامی عزیزانی که در انجام این تحقیق مرا یاری نمودند تشکر کرده و امیدوارم در سایه توجهات حضرت حق، موفق و موید باشند.

چکیده:

امروزه صنعت گردشگری به عنوان یکی از ابزارهای توسعه برای هر مکانی تلقی می شود. برای توسعه روستایی پایدار یکی از راهبردها می تواند صنعت گردشگری تلقی شود، به طوریکه این صنعت در چند دهه اخیر به عنوان صنعت پیشرو و سود آور مورد استفاده بسیاری از کشورهای دنیا قرار گرفته است و به عنوان سومین صنعت جهان نیز مطرح شده است. گردشگری روستایی می تواند باعث ایجاد درآمد و فرصتهای شغلی، همچنین ایجاد تاسیسات زیربنایی، امکانات و خدمات مورد نیاز، به طور کلی توسعه پایدار روستایی را دربرگیرد. استان مازندران به خصوص شهرستان نوشهر، به عنوان یکی از مکانهای جاذب جمعیت و گردشگر به لحاظ دارا بودن جاذبتهای طبیعی، تاریخی، مذهبی و... می باشد. طبیعت روستایی بکر در این منطقه می تواند وسیله آرامش و تمدد اعصاب و روان گردشگران را فراهم آورد. بر این اساس تحقیق حاضر می تواند این تاثیرات را روی نواحی روستایی بررسی و نقش گردشگری را در پایداری اقتصادی نواحی روستایی مورد ارزیابی قرار دهد. این تحقیق بعد از تهیه کلیات، چهارچوب و روش تحقیق مورد نیاز، اقدام به عملیات میدانی برای جمع آوری دقیق تر اطلاعات با استفاده از سه پرسشنامه (خانوار، گردشگران، صاحبان ویلا) کرده است. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، برای تجزیه و تحلیل داده ها، نرم افزار Spss و Excel به کار گرفته شد. در آزمون فرضیات، از آزمون کای اسکویراز ۱۳ متغیر در چهار شاخص (افزایش و توزیع درآمد، افزایش و توزیع اشتغال، ایجاد فرصتهای شغلی جدید، افزایش قیمت زمین) استفاده شده است. همه شاخصها تماما تایید گردیدند فقط در دو شاخص اشتغال و درآمد، توزیع آنها در بین تمام افراد بهینه نبوده است. از طریق آماره آزمون یو من ویتنی تفاوت معناداری میان دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ تاثیرات گردشگری مشخص شد. به طور کلی هر چند گردشگری در ناحیه مورد مطالعه تاثیرات مثبت داشته، به تبع آن تاثیرات منفی را در بر داشته و نتایج حاصله نشاندهنده این مطلب است که گردشگری میتواند در اقتصاد منطقه موثر باشد ولی نمی تواند باعث پایداری اقتصادی ناحیه مورد نظر شود.

واژگان کلیدی:

گردشگری، پایداری گردشگری روستایی، توسعه روستایی، اقتصاد روستایی، نواحی روستایی بخش مرکزی شهرستان نوشهر.

۱	۱-۱. مقدمه
۲	۲-۱. تعریف مساله
۳	۳-۱. فرضیه تحقیق
۴	۴-۱. ضرورت انجام تحقیق
۴	۵-۱. اهداف تحقیق
۴	۶-۱. روش تحقیق
۵	۷-۱. پیشینه تحقیق
۷	۸-۱. تعریف واژه های عملیاتی تحقیق
۷	توسعه
۸	توسعه روستایی
۹	روستا
۹	توسعه پایدار
۱۰	گردشگری
۱۰	گردشگری روستایی
۱۱	۹-۱. مشکلات و تنگناهای تحقیق
	فصل دوم
۱۲	۱-۲. مقدمه
۱۳	۲-۲. مفهوم گردشگری
۱۳	۳-۲. مفهوم گردشگر یا توریست
۱۴	۴-۲. ۴-جغرافیا و گردشگری
۱۵	۵-۲. انواع گردشگری
۱۶	۶-۲. گردشگری روستایی
۱۸	۷-۲. تاریخچه گردشگری روستایی
۱۹	۸-۲. انواع گردشگری روستایی
۲۰	۹-۲. توسعه
۲۳	۱۰-۲. توسعه روستایی
۲۴	۱۱-۲. توسعه پایدار اقتصادی
۲۴	۱۲-۲. توسعه پایدار گردشگری روستایی
۲۵	۱۳-۲. اصول توسعه پایدار گردشگری
۲۷	۱۴-۲. معیارهای پایداری در گردشگری روستایی

۲۹	۱۵-۲. نظریه ها و دیدگاههای مربوط به توسعه گردشگری روستایی
۳۱	۱۶-۲. گردشگری روستایی ابزاری برای توسعه پایدار
۳۱	۱۷-۲. اثرات گردشگری در نواحی روستایی
۳۱	۱-۱۷-۲. اثرات اقتصادی
۳۳	۲-۱۷-۲. پیامدهای اجتماعی _ فرهنگی
۳۴	۳-۱۷-۲. اثرات زیست محیطی
۳۵	۱۸-۲. نقش اقتصادی گردشگری روستایی
۳۵	۱-۱۸-۲. افزایش درآمد ملی
۳۶	۲-۱۸-۲. سهم در ایجاد اشتغال
۳۷	۳-۱۸-۲. ضریب تکاثری گردشگری در اقتصاد روستایی
۳۹	۴-۱۸-۲. توسعه فعالیتهای کوچک در گردشگری روستایی
۴۰	۱۹-۲. نتیجه گیری
	فصل سوم
۴۱	۳-۱ مقدمه
۴۲	۲-۳. روش انجام تحقیق
۴۲	۳-۳. ارائه فرضیه
۴۲	۴-۳. جامعه آماری
۴۲	۵-۳. تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری
۴۷	۶-۳. انتخاب نمونه از بین گردشگران صاحبان خانه های دوم
۴۷	۷-۳. ویژگیهای سرپرستان خانوار و گردشگران نمونه
۴۷	۱-۷-۳. ترکیب سنی
۴۸	۲-۷-۳. وضعیت جنسی
۴۹	۳-۷-۳. وضعیت تحصیلی
۵۰	۴-۷-۳. وضعیت شغلی
۵۱	۵-۷-۳. وضعیت تأهل
۵۲	۶-۷-۳. وضعیت محل زندگی
۵۳	۸-۳. واحد تحلیل
۵۳	۹-۳. روش گردآوری روش ها و ابزارهای گردآوری اطلاعات
۵۴	الف) روش پرسشنامه ای
۵۴	ب) مصاحبه
۵۴	۱۰-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۵	الف-آزمون کای اسکویر

۵۵	ب-آزمون یو من ویتنی
۵۶	۳-۱۱. جمع بندی
	فصل چهار
۵۷	۴-۱. مقدمه
۵۸	۴-۲. موقعیت جغرافیایی
۵۸	۴-۲-۱. موقعیت جغرافیایی استان مازندران
۵۸	۴-۲-۲. موقعیت جغرافیایی شهرستان نوشهر
۶۰	۴-۲-۳. موقعیت بخش مرکزی شهرستان نوشهر
۶۲	۴-۳. ویژگی‌های اکولوژیک محدوده مورد مطالعه
۶۲	۴-۳-۱. ساختار زمین
۶۲	۴-۳-۲. ژئومورفولوژی
۶۳	۴-۳-۳. زلزله‌خیزی
۶۳	۳-۵. عوامل اقلیمی
۶۳	ارتفاع و جهت آن
۶۴	دوری و نزدیکی به دریا
۶۴	۳-۶. جریان‌های هوایی
۶۴	الف - جریان پرفشاری سیبری
۶۴	ب - جریان اسکاندیناوی
۶۴	پ - جریان مدیترانه‌ای
۶۴	ت - جریان‌های محلی
۶۵	۴-۷. عناصر اقلیمی
۶۵	دما
۶۵	بارندگی
۶۶	رطوبت نسبی هوا
۶۶	۴-۸. منابع آب
۶۶	۴-۸-۱. منابع آب سطحی
۶۶	الف - رودخانه کوکوسر
۶۷	ب - رودخانه گردگل (چشمه گردوک)
۶۷	پ - رودخانه ماشلک
۶۹	۴-۸-۲. منابع آب زیر زمینی
۶۹	۴-۹. خاک و پوشش گیاهی
۶۹	الف - خاک‌های دشت‌ها دره‌ها

- ۶۹ ب - خاک‌های کوهپایه سواحل دریای مازندران
- ۶۹ پ - خاک تپه ماهورها و کوهستان‌ها
- ۷۰ ت - خاک‌های جلگه
- ۷۰ ۴-۳-۱۰ - جمع‌بندی ویژگی‌های طبیعی
- ۷۰ ۴-۴. ویژگی‌های جمعیتی
- ۷۰ ۴-۴-۱. تعداد و سیر تحولات جمعیت
- ۷۳ ۴-۴-۲. تحولات بعد خانوار
- ۷۴ ۴-۴-۳. تراکم جمعیت
- ۷۴ ۴-۴-۱-۳. تراکم نسبی جمعیت
- ۷۴ ۴-۴-۲-۳. تراکم بیولوژیکی (کشاورزی)
- ۷۴ ۴-۴-۴. ساخت سنی و جنسی جمعیت
- ۷۶ ۴-۴-۵. طبقات جمعیتی روستاها:
- ۷۸ ۴-۴-۶. جمعیت فعال و وضعیت اشتغال
- ۷۹ ۴-۴-۷. بار تکفل
- ۸۰ ۴-۴-۸. سواد و تحصیلات
- ۸۱ ۴-۴-۹. جمعیت شاغل
- ۸۳ ۴-۴-۱۰. مهاجرت
- ۸۴ ۴-۵-۵. ویژگیهای اقتصادی
- ۸۴ ۴-۵-۱. کشاورزی
- ۸۴ الف: زراعت
- ۸۵ ب: باغداری
- ۸۵ ج: دامداری
- ۸۶ ۴-۵-۲. فعالیتهای صنعتی
- ۸۶ ۴-۵-۳. خدمات و تسهیلات و تجهیزات زیربنایی
- ۸۷ ۴-۵-۴. شبکه راههای ارتباطی
- ۹۰ ۴-۵-۵. فعالیتهای مرتبط با بخش گردشگری
- ۹۲ ۴-۶. جاذبه‌های گردشگری بخش مرکزی شهرستان نوشهر
- ۹۲ ۴-۶-۱. جاذبه‌های طبیعی: (اکوتوریستی)
- ۹۲ الف: جنگل‌های سرسبز
- ۹۳ ب: هوای پاکیزه و تازه
- ۹۳ ج: پارک جنگلی سی سنگان
- ۹۴ د: سواحل زیبا

۹۵	هـ: چشمه سارهای طبیعی
۹۵	د: فضاهای روستایی ویژه
۹۵	ل: سد خاکی
۹۶	م: امامزاده سید نبی
۹۷	۴-۵-۲. جاذبه های دیگر
۹۷	۴-۵-۳. فرهنگ و آداب و رسوم
۹۷	جشنها و مراسم سنتی
۹۷	دروم
۹۷	دندان سری
۹۷	۴-۶-۴. نقاط گردشگری رقیب
۹۸	۴-۷. نتیجه گیری
	فصل پنجم
۹۹	۱-۵. مقدمه
۱۰۰	۵-۲. یافته های توصیفی تحقیق
۱۰۰	۵-۲-۱. انگیزه مسافرت گردشگران
۱۰۰	۵-۲-۲. شیوه آشنایی گردشگران با منطقه مورد مطالعه
۱۰۱	۵-۲-۳. نحوه مراجعه گردشگران به منطقه مورد مطالعه
۱۰۲	۵-۲-۴. وضعیت گردشگران بر حسب محل اقامت
۱۰۳	۵-۲-۵. مدت اقامت گردشگران و گردشگران خانه های دوم
۱۰۴	۵-۲-۶. میزان هزینه گردشگران و گردشگران خانه های دوم
۱۰۵	۵-۲-۷. تعداد همراهان گردشگران
۱۰۵	۵-۲-۸. وضعیت امنیت منطقه مورد نظر از نظر گردشگران
۱۰۶	۵-۲-۹. میزان رضایت مندی گردشگران از واحدهای اقامتی
۱۰۶	۵-۲-۱۰. میزان رضایت مندی گردشگران از واحدهای پذیرایی
۱۰۷	۵-۲-۱۱. میزان رضایت مندی گردشگران از امکانات و خدمات منطقه مورد مطالعه
۱۰۸	۵-۲-۱۲. تعداد دفعات آمدن گردشگران دارای خانه دوم به ویلایشان (خانه دوم)
۱۰۹	۵-۲-۱۳. هدف ساخت ویلا از نظر گردشگران خانه های دوم
۱۰۹	۵-۲-۱۴. میزان جذابیت محل ساخت ویلا نسبت به قبل از نظر گردشگران خانه های
۱۰۹	۵-۲-۱۵. میزان استفاده از فعالیت های تجاری و خدماتی از نظر گردشگران خانه های
۱۱۰	۲-۵-۱۶. میزان استفاده از نیروی کار بومی در جهت ساخت ویلا از نظر گردشگران خانه های دوم
۱۱۱	۵-۲-۱۷. میزان استفاده از سرایدار و باغبان، ساکنان بومی روستاها در جهت حفاظت از ویلا از نظر گردشگران خانه های دوم

- ۱۱۱ ۲-۱۹. میزان رضایت گردشگران و گردشگران خانه‌های دوم از محیط زیست منطقه
- ۱۱۲ ۲-۲۰. ارزیابی نقش گردشگری در تخریب محیط زیست
- ۱۱۳ ۲-۲۱. ارزیابی نقش گردشگری در کاهش بخش کشاورزی
- ۱۱۴ ۲-۲۲. میزان مطلوبیت نوع گردشگران برای روستا
- ۱۱۵ ۲-۲۳. تاثیر گردشگری در اقتصاد روستا
- ۱۱۶ ۵-۳-۳. یافته‌های تحلیل تحقیق
- ۱۱۶ ۵-۳-۱. آزمون فرضیات تحقیق
- ۱۱۷ ۵-۳-۲. فرضیه اول
- ۱۱۷ ۵-۳-۲-۱. افزایش سطح درآمد ساکنین
- ۱۲۰ ۵-۳-۲-۲. افزایش درآمد فعالیت مرتبط با گردشگری نسبت به سایر فعالیت‌ها
- ۱۲۱ ۵-۳-۲-۳. رونق فروش محصولات محلی از طریق گسترش گردشگری
- ۱۲۳ ۵-۳-۲-۴. بالا رفتن سطح استاندارد زندگی از طریق گردشگری
- ۱۲۴ ۵-۳-۲-۵. تاثیر گردشگری در افزایش هزینه زندگی
- ۱۲۶ ۵-۳-۲-۶. تاثیر گردشگری در افزایش شکاف طبقاتی و درآمدی
- ۱۲۸ ۵-۳-۲-۷. تاثیر گردشگری در تغییر میزان درآمد در طول سال
- ۱۲۸ ۵-۳-۲-۷. تاثیر گردشگری در تغییر میزان درآمد در طول سال
- ۱۲۹ ۵-۳-۲-۸. میزان تاثیر اجاره منزل گردشگران در درآمد ساکنین
- ۱۳۱ ۵-۳-۲-۹. نتیجه گیری فرضیه اول
- ۱۳۱ ۵-۳-۳. فرضیه دوم
- ۱۳۱ ۵-۳-۱. تاثیر گردشگری در ایجاد اشتغال
- ۱۳۴ ۵-۳-۲. امنیت شغلی
- ۱۳۵ ۵-۳-۳. تاثیر گردشگری در ایجاد مشاغل زیاد با دستمزد کم
- ۱۳۶ ۵-۳-۴. نتیجه فرضیه دوم
- ۱۳۷ ۵-۳-۵. فرضیه سوم
- ۱۳۷ ۵-۳-۱. تاثیر گردشگری در ایجاد فرصتهای شغلی جدید
- ۱۴۰ ۵-۳-۶. فرضیه چهارم
- ۱۴۰ ۵-۳-۱-۶. تاثیر گردشگری در افزایش قیمت زمین
- ۱۴۴ ۵-۳-۷. جمع بندی و نتیجه گیری

۱۷	جدول ۱-۲. فعالیت‌های گردشگری روستایی
۲۸	جدول ۲-۲. معیارهای پایداری در گردشگری روستایی
۳۰	جدول ۳-۲. مقایسه اهداف و اثرات دیدگاه‌ها و نظریات توسعه گردشگری روستایی
۳۳	جدول ۴-۲. اثرات مثبت و منفی اقتصادی گردشگری در نواحی روستایی
۳۴	جدول ۵-۲. اثرات مثبت و منفی اجتماعی، فرهنگی گردشگری بر نواحی روستایی
۳۵	جدول ۶-۲. اثرات مثبت و منفی محیطی گردشگری بر روی نواحی روستایی
۴۵	جدول ۱-۳. نام روستای نمونه، تعداد کل خانوار و سهمیه تعداد خانوار نمونه آن
۴۶	جدول ۲-۳. سهمیه پرسشنامه خانوار در دهستان بلده کجور
۴۶	جدول ۳-۳. سهمیه پرسشنامه خانوار در دهستان کالج
۴۸	جدول ۲-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب ترکیب سنی
۴۹	جدول ۱-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب جنس
۵۰	جدول ۳-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تحصیلات
۵۱	جدول ۴-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب شغل
۵۲	جدول ۵-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل
۵۳	جدول ۶-۵. توزیع پاسخگویان بر حسب مبدأ حرکت
۶۰	جدول ۱-۴. مشخصات عمومی شهرستان نوشهر بر اساس تقسیمات کشوری تا پایان سال ۱۳۸۳
۶۰	جدول ۲-۴. تقسیمات جغرافیایی شهرستان نوشهر بر اساس تقسیمات کشوری تا پایان سال
۶۲	جدول ۳-۴. تقسیمات جغرافیایی بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۸۵
۷۲	جدول ۴-۴. آمار جمعیتی بخش مرکزی شهرستان نوشهر طی سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۸۵
۷۳	جدول ۵-۴. تحولات بعد خانوار و جمعیت دهستان‌های بخش مرکزی شهرستان نوشهر (۱۳۴۵-۸۵)
۷۷	جدول ۷-۴. طبقات جمعیتی روستاها طی سالهای ۱۳۴۵-۱۳۸۵
۷۸	جدول ۱۱-۴. اطلاعات جمعیتی روستاهای نمونه سال ۱۳۸۵
۸۰	جدول ۱۳-۴. شاخص بار تکفل بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۶۵
۸۰	جدول ۸-۴. تعداد و درصد باسوادان در بخش مرکزی شهرستان نوشهر، طی سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۷۵
۸۱	جدول ۹-۴. تعداد و درصد باسوادان در دهستان خیرودکنار، طی سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۶۵، ۱۳۷۵
۸۱	جدول ۱۰-۴. تعداد و درصد باسوادان دهستان کالج در طی سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۷۵، ۱۳۶۵
۸۲	جدول ۱۱-۴. شاغلین بخش مرکزی شهرستان نوشهر بر حسب بخشهای فعالیت و سن در سال ۱۳۸۵
۸۲	جدول شماره ۴-۱۲. شاغلین دهستان خیرودکنار بر حسب بخش‌های فعالیت و سن در سال ۱۳۸۵
۸۳	جدول ۴-۱۳. شاغلین دهستان بلده کجور بر حسب بخش‌های فعالیت و سن در سال ۱۳۸۵
۸۳	جدول ۴-۱۴. شاغلین دهستان کالج بر حسب بخش‌های فعالیت و سن در سال ۱۳۸۵

- جدول ۴-۱۵. تعداد مهاجران وارد شده طی ۱۰ سال گذشته به بخش مرکزی شهرستان نوشهر ۸۵-۱۳۷۵
- جدول ۴-۱۶. تعداد و مساحت بهره برداریهای زمین در بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۸۵
- جدول ۴-۱۷. خدمات و تسهیلات روستاهای نمونه بخش مرکزی شهرستان نوشهر سال ۱۳۸۵
- جدول ۴-۱۸. تعداد فعالیتهای مرتبط با بخش گردشگری در روستاهای نمونه بخش مرکزی شهرستان نوشهر سال ۱۳۸۵
- جدول ۵-۱. توزیع فراوانی گردشگران بر حسب انگیزه سفر
- جدول ۵-۲. شیوه آشنایی گردشگران با منطقه مورد مطالعه
- جدول ۵-۳. نحوه مراجعه گردشگران به منطقه مورد مطالعه
- جدول ۵-۴. توزیع فراوانی گردشگران بر حسب محل اقامت
- جدول ۵-۵. توزیع گردشگران و گردشگران خانه های دوم بر حسب مدت زمان اقامت
- جدول ۵-۶. میزان هزینه گردشگران و گردشگران خانه های دوم
- جدول ۵-۷. تعداد همراهان گردشگران
- جدول ۵-۸. توزیع فراوان گردشگران بر حسب میزان رضایت مندی از واحدهای اقامتی
- جدول ۵-۹. توزیع فراوانی گردشگران بر حسب میزان رضایت مندی از واحدهای پذیرایی
- جدول ۵-۱۰. توزیع فراوانی گردشگران بر حسب میزان رضایت مندی از امکانات و خدمات
- جدول ۵-۱۱. تعداد دفعات آمدن گردشگران خانه دوم به ویلاشان
- جدول ۵-۱۲. میزان استفاده از فعالیتهای تجاری و خدماتی از نظر ساکنین خانههای دوم
- جدول ۵-۱۳. میزان استفاده از نیروی کار بومی در جهت ساخت ویلا از نظر گردشگران خانههای دوم
- جدول ۵-۱۴. میزان رضایت مندی گردشگران و گردشگران خانههای دوم از محیط زیست
- جدول ۵-۱۵. ارزیابی نقش گردشگری در تخریب محیط زیست روستایی از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۱۶. ارزیابی نقش گردشگری در کاهش شاغلین بخش کشاورزی از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۱۷. میزان مطلوبیت نوع گردشگران برای روستا از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۱۸. تاثیر گردشگری در اقتصاد نواحی روستایی منطقه از دیدگاه سرپرست خانوار
- جدول ۵-۱۹. سطح معناداری تفاوت شاخصهای رشد گردشگری یا کارکرد گردشگری در ناحیه مورد مطالعه با استفاده از آزمون یومان ویتنی
- جدول ۵-۲۰. نمایش توافقی معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش درآمد ساکنین منطقه
- جدول ۵-۲۱. تاثیر گردشگری در افزایش سطح درآمد ساکنین از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۲۲. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومان ویتنی
- جدول ۵-۲۳. نمایش توافقی معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش درآمد فعالیت مرتبط با گردشگری نسبت به سایر فعالیتها
- جدول ۵-۲۴. افزایش درآمد فعالیت مرتبط با گردشگری نسبت به سایر فعالیتها از دیدگاه خانوار

- جدول ۵-۲۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۲۶. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با رونق فروش محصولات محلی
- جدول ۵-۲۷. رونق فروش محصولات محلی به طریق گسترش گردشگری از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۲۸. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۲۹. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با بالا رفتن سطح استاندارد زندگی
- جدول ۵-۳۰. تاثیر گردشگری در بالا رفتن سطح استاندارد زندگی ساکنین از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۳۱. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۳۲. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش هزینه زندگی ساکنین
- جدول ۵-۳۳. تاثیر گردشگری در افزایش هزینه زندگی ساکنین از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۳۴. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۳۵. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش شکاف طبقاتی و درآمدی
- جدول ۵-۳۶. میزان تاثیر گردشگری در افزایش شکاف طبقاتی و درآمدی ساکنین از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۳۷. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۳۸. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با تغییر میزان درآمد ساکنین در طول سال
- جدول ۵-۳۹. میزان تاثیر گردشگری در تغییر میزان درآمد در طول سال ساکنین از دیدگاه خانوار
- جدول ۵-۴۰. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۴۱. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با میزان تاثیر اجاره منزل گردشگران در درآمد ساکنین
- جدول ۵-۴۲. میزان تاثیر اجاره منزل گردشگران در درآمد ساکنین از دیدگاه مردم
- جدول ۵-۴۳. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۴۴. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با ایجاد اشتغال
- جدول ۵-۴۵. میزان تاثیر گردشگری در ایجاد اشتغال ساکنین از دیدگاه مردم
- جدول ۵-۴۶. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن
ویتنی
- جدول ۵-۴۷. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با امنیت شغلی

- جدول ۴۸-۵. میزان تاثیر گردشگری در امنیت ساکنین از دیدگاه مردم ۱۳۲
- جدول ۴۹-۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن ویتنی ۱۳۲
- جدول ۵۰-۵. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با ایجاد مشاغل زیاد با دستمزد کم ۱۳۳
- جدول ۵۱-۵. میزان تاثیر گردشگری در ایجاد مشاغل زیاد با دستمزد کم از دیدگاه مردم ۱۳۴
- جدول ۵۲-۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن ویتنی ۱۳۴
- جدول ۵۳-۵. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با ایجاد فرصتهای شغلی جدید ۱۳۴
- جدول ۵۴-۵. میزان تاثیر گردشگری در ایجاد فرصتهای شغلی جدید از دیدگاه مردم ۱۳۵
- جدول ۵۵-۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن ویتنی ۱۳۵
- جدول ۵۶-۵. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش قیمت زمین ۱۳۶
- جدول ۵۷-۵. میزان تاثیر گردشگری در افزایش قیمت اراضی از دیدگاه مردم ۱۳۷
- جدول ۵۸-۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن ویتنی ۱۳۸
- جدول ۵۹-۵. نتایج کلی آزمون فرضیات از طریق آزمون کای اسکایر از دیدگاه خانوار ۱۳۸
- جدول ۶۰-۵. تعداد فعالیتهای جدید مرتبط با بخش گردشگری در روستاهای نمونه بخش مرکزی شهرستان نوشهرسال ۱۳۸۵ ۱۳۹
- جدول ۶۱-۵. نمایش توافق معنادار سرپرستان خانوار نمونه با افزایش قیمت زمین ۱۴۰
- جدول ۶۲-۵. میزان تاثیر گردشگری در افزایش قیمت اراضی از دیدگاه مردم ۱۴۰
- جدول ۶۳-۵. تفاوت دهستانهای بخش مرکزی شهرستان نوشهر به لحاظ اثرات گردشگری با آزمون یومن ویتنی ۱۴۱
- جدول ۶۴-۵. میانگین قیمت اراضی و نرخ رشد قیمت آن طی سالهای ۱۳۷۹-۱۳۸۵ ۱۴۲
- جدول ۶۵-۵. نتایج کلی آزمون فرضیات از طریق آزمون کای اسکایر از دیدگاه خانوار ۱۴۳

۵۹	نقشه شماره ۴-۱. موقعیت شهرستان نوشهر در سطح استان مازندران
۶۱	نقشه شماره ۴-۲. موقعیت روستاهای نمونه در بخش مرکزی به تفکیک دهستان
۶۸	نقشه شماره ۴-۳. موقعیت رودخانه ها در سطح بخش مرکزی شهرستان نوشهر
۸۹	نقشه شماره ۴-۴. موقعیت راه در بخش مرکزی شهرستان نوشهر

۱۶	نمودار ۱-۲. گردشگری ACE
۲۲	نمودار ۲-۲. روابط سیستم برنامه ریزی راهبردی
۳۸	نمودار ۳-۲. اثرات ضریب تکاثری گردشگری
۴۸	نمودار ۱-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب ترکیب سنی
۴۹	نمودار ۲-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنس
۵۰	نمودار ۳-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تحصیلات
۵۱	نمودار ۴-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل
۵۲	نمودار ۵-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل
۵۳	نمودار ۶-۳. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مبدأ حرکت
۷۲	نمودار ۱-۴. نرخ رشد بخش مرکزی شهرستان نوشهر و دهستان‌های آن طی سال‌های ۱۳۴۵-۸۵
۷۵	نمودار ۲-۴. تعداد مردان و زنان جمعیت بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۸۵
۷۵	نمودار ۳-۲. شاخص نسبت جنسی جمعیت بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۸۵
۷۶	نمودار ۴-۴. ساختار سنی جمعیت بخش مرکزی در سال ۱۳۷۵
۷۹	نمودار ۵-۴. جمعیت ده ساله و بیشتر و جمعیت شاغل در بخش مرکزی شهرستان نوشهر به تفکیک دهستان در سال ۱۳۷۵
۷۹	نمودار ۶-۴. نسبت شاغلین در بخش مرکزی شهرستان نوشهر به تفکیک دهستان در سال ۱۳۷۵
۸۶	نمودار ۷-۴. تعداد و نوع دام بخش مرکزی شهرستان نوشهر در سال ۱۳۸۵
۱۰۰	نمودار ۱-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب انگیزه سفر
۱۰۱	نمودار ۲-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شیوه آشنایی با منطقه مورد مطالعه
۱۰۲	نمودار ۳-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نحوه مراجعه به منطقه مورد مطالعه
۱۰۲	نمودار ۴-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب محل اقامت
۱۰۳	نمودار ۵-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مدت زمان اقامت
۱۰۴	نمودار ۶-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان هزینه
۱۰۵	نمودار ۷-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تعداد همراه
۱۰۶	نمودار ۸-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان رضایت‌مندی از واحدهای اقامتی
۱۰۷	نمودار ۹-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان رضایت‌مندی از واحدهای پذیرایی
۱۰۸	نمودار ۱۰-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان رضایت‌مندی از امکانات و خدمات.
۱۰۹	نمودار ۱۱-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تعداد دفعات آمدن گردشگران خانه دوم به ویلا
۱۱۰	نمودار ۱۲-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استفاده از فعالیت‌های تجاری و خدماتی
۱۱۱	نمودار ۱۳-۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان استفاده از نیروی کار بومی در جهت ساخت ویلا

- ۱۱۲ نمودار ۵-۱۴. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان رضایت مندی از محیط زیست
- ۱۱۳ نمودار ۵-۱۵. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تخریب محیط زیست
- ۱۱۴ نمودار ۵-۱۶. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان در کاهش شاغلین بخش کشاورزی
- ۱۱۵ نمودار ۵-۱۷. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان مطلوبیت نوع گردشگران برای روستا
- ۱۱۶ نمودار ۵-۱۸. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تاثیر گردشگری در اقتصاد نواحی روستایی منطقه

فصل اول
کلیات تحقیق

۱-۱. مقدمه:

ساختار شکنی های^۱ نگرش پسامدرن در فرایندی تکثرگرا و مرکز گریز به تمایززدایی از تمامی عرصه های زندگی مدرن منتهی گردید. یکی از این تمرکززدایی ما بین کار و اوقات فراغت می باشد که گردشگری را به عنوان گونه ای از گذران اوقات فراغت در یک هم تنیدگی کامل با کار قراردادده و به جزئی از زندگی معاصر تبدیل کرده است (preses 1995, 3).

امروزه با افزایش امکانات زندگی مثل وسایل حمل و نقل زمینی، هوایی، دریایی و افزایش اوقات فراغت، درآمد و طول عمر مردم، افراد بیش از هر زمان دیگری به گردش و مسافرت می پردازند، به ویژه ساکنان نقاط شهری به دلیل آلودگی شهرها و مشکلات ناشی از زندگی ماشینی بیشتر به مسافرت و گردش در دامان طبیعت و نقاط آرام در نواحی روستایی علاقمند هستند. (جلال معصوم ۱۳۷۹، ۱۸)

امروزه صنعت گردشگری در دنیا، یکی از منابع مهم درآمد و در عین حال از عوامل موثر در تبادلات فرهنگی بین کشورها است و به عنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان، جایگاه ویژه ای دارد. از اینرو بسیاری از کشورها در رقابتی نزدیک و فشرده، در پی افزایش بیش از پیش منافع و عواید خود از این فعالیت بین المللی هستند (کاظمی، ۱۳۸۵، ۲۲). به طوریکه بنا بر آمار بانک جهانی در سال ۲۰۰۰ میلادی تعداد گردشگران در سرتاسر جهان بالغ بر ۷۰۱ میلیون نفر بوده و از این جریان گردشگری مبلغی حدود ۴۷۵ میلیارد دلار به طور مستقیم وارد چرخه اقتصادی جهان شده است (بانک جهانی، ۲۰۰۲، ۴۴). گردشگری به عنوان یک عامل اقتصادی عمده و بسیار موثر در سالهای اخیر مورد توجه قرار گرفته و با اینکه بدون شک تنها راه توسعه نمی باشد ولی می تواند موجبات توسعه اقتصادی در برخی از کشورها و مناطق در حال توسعه و توسعه نیافته را فراهم آورد (مرادزاد و نظری، ۱۳۸۲، ۶۴). با توجه به اوضاع کنونی گردشگری، امروزه ادعای آنتونیوسا ویکنان، دبیرکل سازمان جهانی گردشگری در سال ۱۹۸۹، مبنی بر اینکه گردشگری در پایان قرن بیستم به صنعت شماره یک جهان تبدیل خواهد شد. (گی، ۱۹۹۴، ص ۱۶) تا حد زیادی به اثبات رسیده است.

در دوران ما گردشگری روستایی یکی از مردمی ترین انواع گردشگری محسوب می شود. و بنا به گفته مسئولین سازمان سالیانه بیش از ۷۰ درصد گردشگران در همکاری و توسعه اقتصادی تفریحات (OECD) کشورهای صنعتی جهان، از انواع روستایی برخوردار می گردند (منشی زاده، ۱۳۸۰، ۱).